

ВИЗНАЧЕННЯ ЗАПАСУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Мелень О.В., Бережна Г. М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

В умовах самофінансування найважливішою економічною проблемою є здатність підприємства протистояти операційним труднощам. Рівень захищеності діяльності підприємства характеризує запас фінансової стійкості. Підприємства мають визначати такий запас фінансової стійкості, при якому його отриманий прибуток буде забезпечувати самофінансування та незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел. Запас фінансової стійкості характеризують: поріг рентабельності; зона безпеки; показники операційного, фінансового та операційно-фінансового левериджу [1].

Поріг рентабельності являє собою об'єм виручки від реалізації, при якій підприємство досягає беззбиткової діяльності, при цьому воно не отримує прибуток, тобто виручка являється сумою всіх витрат. Поріг рентабельності розраховується як відношення постійних витрат до питомої ваги /долі/ маржинального доходу в виручці від реалізації, тобто $PR = PV/ДМД$. Після визначення порогу рентабельності визначають запас фінансової стійкості, як відношення різниці між виручкою та порогом рентабельності до порогу рентабельності, тобто $Z_{fc} = [(V-PR)/PR]*100$.

Зона безпеки визначається як різниця між фактичним і беззбитковим обсягом продажів та характеризує величину можливого зниження обсягу продаж без ризику понести збитки.

Після досягнення точки беззбитковості підприємство має визначити які темпи зростання прибутку слід очікувати в майбутньому при існуючих рівнях цін та величини витрат. Це визначається за допомогою операційного левериджу. Коефіцієнт операційного левериджу розраховується як відношення постійних витрат до змінних. Чим вище значення коефіцієнта операційного левериджу, тим більшою мірою воно здатне прискорювати темпи приросту операційного прибутку стосовно темпів приросту обсягу реалізації продукції.

Фінансовий леверидж представляє собою потенційну здатність впливати на прибуток підприємства шляхом зміни структури та обсягів довгострокового капіталу. Він дозволяє оптимізувати співвідношення між власними і залученими ресурсами і оцінити їх вплив на прибуток. Фінансовий леверидж визначається як відношення зміни чистого прибутку до загального прибутку до оподаткування.

При об'єднанні операційного і фінансового левериджів відбувається двоетапне посилення зміни обсягів продажу, що призводить до ще більшої зміни чистого прибутку. Операційно-фінансовий леверидж полягає в чутливості чистого прибутку до зміни обсягів продажу і показує, на скільки відсотків зміниться чистий прибуток за умови зміни обсягів продажів.

Література:

1 Оцінка запасу фінансової стійкості // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.google.com.ua/search?q>